

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségnél. — Díj: 50 szög egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szög 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos ár-elengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen

hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilencz hóra . . . 3 ft

A szédelgések korszaka.

IV.

Ez előtt két hónappal egy iparosnő lépett be hozzám tanácskérés végett, — „hogya mit tevő legyen“. — Egy uri ember Gyuláról azon tanácsot adta neki, hogy a takarékpénztárba fektetett 200 frtját venné ki és vásároljon rajta lose-kat. Mert — ugymond — a los-ék vásárlásánál is megkapja azon kamatot, melyet a takarékpénztárban adnak, és még ezen felül, ha kihúzzák numerusát, sok pénzt is nyerhet. Hadja ön pénzt a takarékpénztárban, — felelém — jó helyen van az ott. Aztán az az uri ember nem is lesz gyulai, hanem talán valami jött-ment csaló, ki másoktól a faluban kipuhította azt, hogy önnek a takarékpénztárban egy kis pénze van, és önt rá akarja szedni. Ha ezen iparosnő nem jön hozzám tanácsot kérni, rászédik, mint sok másokat kiknek pénze oda van. — Azonban eltekintve e csalókat, tegyük fel, hogy ama iparosnő, vagy bárki is, megtakarított filléreinek egy tisztességes bankárnál lose-kat vásárolna: vajjon milyen nagy lehet az a kürtölt nyereség, mellyel a bankárok a közönséget, magukhoz édesgetik? Egy hitelintézeti sorsjegynek ára ma például 188 frt; legkisebb nyereséje 185 frt. Egy-egy húzásban van 1450 ilyen legkisebb nyereséjűen kívül 32 per 400 frt; 7 per 1000 frt; 4 per 1500 frt; 2 per 3000 frt; 2 per 5000 frt; és 1 per 20000 frt; 1 per 40000; és

1 per 200000 frtnyi nyereséjű; úgy hogy a valószínűségi arány a legkisebb, és az 1000 frtos nyereséjű közt úgy áll, mint 1 : 200-hoz, az az: hamarabb nyer 200 ember 185 frtot, mint egy 1000 frtot; miért is a vevő mindig azt várhatja, hogy szerencséje utóvégre is csak 185 frtot fog tenni. Már most ha valaki ma a jelenlegi árkelet mellett ilyen sorsjegyet vásárol és egyszerre fizeti ki, annak teszi ki magát, hogyha sorsjegyet hamarjába húzzák, az ő nyeresége abban állott, hogy 3—4 frtot veszett; mert 188 frton vette, míg a legkisebb nyereséje 185 frt. — Aki tehát ilyen sorsjegyet bír, mindig azt kell ohajtania, hogy jegyét ne mindjárt húzzák, mikor vette; mert az utolsó nyereséjű ezeknél minden esztendőben 5 frtjával emelkedvén, csak úgy, ha egy esztendőig vár, van reménye, hogy legalább befektetett tőkéjét csorbitatlanul visszakapja, a majdnem 10 frtra menő kamattal pedig, melyet a takarékpénztárban a 185 forint után kapott volna, oda vész. — De ez semmi ahoz képest, mi a vevővel történik, ha egy ilyen sorsjegyet részletfizetések mellett vesz. — Ilyen sorsjegyeket szoktak 29 havi, 8 frtos részletért, összesen tehát 232 frton eladni; a vevő tehát 47 frttal fizet többet, mint a mennyit a papír ér. A legvalószínűbb esetben, ha kihúzzák 44 frtot vesz, azokivül pedig, míg kihúzzák 13 frtot kamattal fejében, mit pénze a takarékpénztárban hozott volna. Most lehet képzelni, hogy ezen „Geschäft“

által mily roppant összegek szívárognak át a bankárok kezeibe. Valóban itt volna már az ideje, hogy a kormány eme részletfizetési szédelgést egyszer mindenkorra befelcsa. Hát az ugynevezett „igérvényekkel“ (promessen) mily roppant csalások, zsarolások rászédések történnek; csak hogy a vevőt is lehet okozni, miért oly bárgyu egy ismeretlen, vagy talán már rég kihúzott sorsjegynél egy promesen-ért 7 ft. 50 krát, vagy egy hitelsorsjegynél 3 ft. 50 krajcárt fizetni. Mert csak ne higgye senki, hogy mindazon sorsjegyek, melyekre ezen promessek szólnak, valóban léteznek is, vagy hogy minden sorsjegy után csak egy promesse adatnék ki.

Az eddig mondottakból láthatjuk t. olvasóink, hogy „sorsjegyek“-és „igérvények“-kel mily roppant szédelgéseket, zsarolásokat követ el a bankár világ; láthatjuk, hogy akárki, kit a múlt héten Oláhországból kivertek, ha ma Pestre jön, egy krajczár nélkül kezdhet bankári üzletet. Egy pár tucat sorsjegy, melyet jóállás mellett kölcsön kapott, és melyet maga elzalogosít, míg viszont részletfizetési iverket s promesseket ad ki rájuk; néhány luzás, melynek alkalmával egy pár száz promesset sikerült eladnia, és kész az ember, ki pár év múlva gazdag ember, sőt báró lesz. S ezeket az üzelmeket meri Fischer, pesti bankár ur nemzetgazdászilag helyeseknek, sőt olyanoknak mondani, melyek a népet takarékososságra ösztönzik. És ezen üzérkedés

ellen a magas kormány nem csak hogy nem lép fel, hanem ellenkezőleg az egészet még törvényhozásilag is tudomásul veszi és szabályozza; — Kegyeskedjék a magas kormány a bajt gyökereitől kiirtani, s nem csak a szélső zsványságot, hanem azt a tetszetősb alakú, simábbat, de ép azért ezerszer több kárt tevőt is megsemmisíteni, mely a promessekkel és részletivekkel egy általában üzetik.

Hát a biztosításoknál mily tömördek csalások, zsarolások, szédelgések történnek. A részvényesek a milliókra menő alapitókét csak a lapok hasábjában hirdetik, de tényleg ők azt zsebökben hordozzák, mert abból egy krajczár sincs befizetve. „Majd csinálnak díjtételeket és tartaléktökéket a biztosítókat“ gondolják az alapító tagok, minek fizetessék be a részvényilleték? Hány biztosító intézet alakul pénztelen emberek társaságából! Csupán risico-ra összeállnak néhányan, és a lapokban valamely cím alatt biztosító-intézetet hirdetnek, és minden kitelhető módon ajánlják azt a közönségnek. Ha nem képesek a bekövetkező kárt megtéríteni, mi az nekik, ha egy két évig a hívősön ülnek, mint a borsod-miskolci Ördög et consortes, — csak hogy a tájékozatlan néptömeget pénze az ördögé. Az uszora-törvények el-töröltettek, s most az uszora en gros, — az alapitási szédelgés üli arany napjait. Hogy az ujkori ipar jólétet teremtsen a szabad polgárok közt: létesült a gyáripár és a nagy tőke, mely

TÁRCZA.

Theschedik Sámuel, egykori szarvasi evang. papnak önéletírása.

Ötven esztendősi papi hivatalának alkalmából írva 1817. deczembertől 1819. marcziusig.

Hátrahagyott német kéziratából fordította
Zsilinszky Mihály.

(Folytatás)

Nyilvános hivatalba lépésem.

A szláv nyelvet, melyet Pozsonyban és Erlangenben majdnem egészen elfeledtem, kénytelen voltam Szarvason, mint hitjelölt, újra tanulni, s egyházi beszédeimet, melyeket vagy magyar vagy német nyelven dolgoztam ki, nagy fáradsággal fordítottam szlávra és úgy tanultam be könyv nélkül. E mellett egy Becherer nevű derék katonatiszt vezetésével gyakoroltam magamat a kertészeten. Az emberismeretben pedig sokkal többre haladtam, mint az egyetemeken.

Első papi állomásom Surány volt, Nográd vármegyében, Sréter György kastélyában, ahol mint udvari lelkész félévig tanulmányoztam a magyar földes urak életét és elveit.

Második papi állomásom Szarvas városa Békés vármegyében!*) Itt vizsgáló szemmel tekintettem magam körül, kerestem a költők által oly elragadó színekkel festett falusi élet egyszerűségét és találtam együgyűséget, ostobaságot, bizalmatlanságot még a

leghasznosabb javaslatok iránt is, hamisságot, gonoszszágot, rögzöttséget és hiányt még a legszükségesebb dolgokban is. Kerestem cselekvő kereszténységet, és találtam a vallás álcaja alatt borzasztó zavart hamis néphit, babonáságot, előítéletet, ferde valóságos nézeteket, melyek a földmivelő nép lelkében sötétséget, a szívben aggodalmat és az életben nyomort terjesztenek. Hogy minő állapotban találtam a népiskolákat, azt megírtam a „Magyar gazdá“-ban 11—37. lap. (Der ung. Landmann.)

Főgondomat tehát az képezte, hogy a szarvasi egyháznál és iskoláknál tapasztalt hiányokat kipótoljam, a rosztal jóvá tegyem. Megkísérlettem minden lehető eszközt. Ott fogtam a munkához, ahol legégetőbb szükség volt. Megkezdtem a házi nevelés nagy munkáját házlátogatásnál a nálam kosztban levő gyermekeknél; különösen nőmet és idősebb leányomat igyekeztem bevonni, hogy utóbb munkatársaim lehessenek. És ez kitűnően sikerült is.

A beteglátogatásokat arra használtam fel, hogy nemcsak a beteget, hanem a jelenlevő egészséges családtagokat is igyekeztem felbuzdítani.

Nyilvános előadásaimban igyekeztem felmutatni a babonáságnak, az uralkodó előítéleteknek és káros szokásoknak esztelen-ségét; s emellett kimutattam az isten munkáiban, a természetben nyilatkozó nagyot, szépet és hasznosat. Ki akartam kutatni az emberi nyomoruság forrását, reá mutattam, s a mennyire lehetett, azon igyekeztem, hogy azt bedugjam. Külön beszédeket tartottam a szülőknek és külön a gyermekeknek. A katechetikai leckéken, a fölolvadások és reggeli könyörgések alkalmával fejtegettem a gazdák, és cselédnek, a felsőség és alattva-

lók, a tanítók és tanítványok, a szülők és gyermekek, a gazdagok és szegények, az egészségesek, betegek és gyógyulók kötelességeit. Ez sem volt egészen haszontalan.

Minthogy azonban e munkában arról győződtem meg, a nép között a korosabbak igen nehezen hajlíthatók és javíthatók, azért főtörökvésemet oda fordítottam, hogy jövődő hivatásához képest az ifjúságot neveljem. Ez okból a szarvasi tanítókat józanabb pae-dagogiai elvek ismeretére akartam vezetni. Megszereztem a legkitűnőbb nevelészetű műveket, hogy azután, a körülmények szerint majd ennek majd annak a tanítónak adhas-sam kezébe olvasás végett. Kettőnél el is érttem célomat annyira, hogy az eredmény felülmúlta várakozásomat, amennyiben az egyik t. i. Farkas Jónás már több minthat-van éves ember volt; — de amellett csupa tevékenység, mint azt az egyházi jegyző-könyvek is tanusítják 1787-ben 187. lapon.

Majd tisztársaimhoz fordultam. Kétszer javasoltam egy olvasó egyletnek alapítását méltányos feltételek mellett; de mind a két-szer megbuktam terveimmel.

Ezért ismét visszatértem a paraszt gyermekekhez, vagyis azon osztályhoz, mely még legkevésbé romlott.

Készítettem a falusi gyermekek szükségéhez mért olvasókönyvet (a maga nemében első a magyarországi evang. iskolákban) mely Pozsonyban a szerző és a szarvasi egyház költségein meg is jelent. Ebben a könyvben mindent a gyermekek felfogási tehetségéhez igyekeztem alkalmazni, és csak azt vettem fel, ami a gyermekek értelmét megvilágosíthatja, a gondolkodást élesíti és a szívet nem-esíti s minden jóra alkalmassá teszi; — a tanítónak pedig alkalmat nyújthat arra,

hogy a tanítványokkal hasznos és tanulságos beszélgetést kezdjen.

Nem sokára a békésmegyei evang. iskolák feletti felügyelőséggel az az dekanussággal bizattam meg, és mikor mint dekan hatáskörömet meghatározó utasítást kértem, akkor azt nyertem feleletül, hogy a legjobb belátásom szerint egészen szabadon intézkedjem, míg alkalmas utasítások készítésére kerül a sor.

(Folytatjuk.)

A támlányban.

(Képek és gondolatok.)
Alexánder Mágustól.

II.

Itt ülök ismét e kedves támlányban, mely régi és kényelmes; melyet megunnom nem lehet, mert sok emlék csatol hozzá, mert sok-szor pihentem lágy ölében, mert sokszor derült fel arcom, ha bús fejem barátságos karjára hajtottam. E támlány több én előttem mint butor, — ő barátom, ki ép akkor ölelt át leghivebben, ha bánatom vala — s ha örültem és mosolyogtam, mintha az ő bő-re arcz lenne, vastag mosoly redőibe látszott vonulni — és gyakran megtörtént, hogy ha örömben nagyon feszengtem rajta — ő is mozgott — és nyikorgó kacagást hallattott. — — —

— — — Nevetség, furaság, kaczajinger-lő dolog az a kapzsóság! Egy szunyog el-akar nyelni egy szamarat; egy béka kiakar inni egy tavat; egy mopszli felakar falni egy tevét; egy árok elakarja nyelni a folyót; egy ember magának akarja mind azt, a mi nem az övé. — Meglát egy krajczárt a te kezében — noha az ő zsebében forint van,

*) Ezen állomásomat részletesen leírtam a Beck-er-féle Deutsche Zeitung 179? évi folyam 751. és köv. lapjain.

az eddigi polgári középosztályt megsemmisíti, a kis iparost napról-napra tengődő gyári munkássá teszi, s azon szerencsétlen helyzetet idézte elő, hogy a társadalom ma holnap csak néhány milliomból, s a koldusok millióiból, bankárokból s proletáriusokból fog állani. Ami az adózó néptömegnek nehézség munkát megtagarított filléreiből még hátra van, azt bizonyos szédelő alapítók csalják el tőle, mert az államnak törvényei csak a kis tolvajokra nézve veszélyesek; a rendszeres fosztogatást pedig nem akadályozzák. Én úgy hiszem, hogy az állam kötelessége adózó polgárainak érdekeit e téren is tekintetbe venni, illetőleg az efféle szédeléseket, alattvalóinak rendszeresített nyúztatását erőlyesen megakadályozni.

Bártol J.

Tisztelt munkatársunknak fentebbi jeles cikkéhez saját tapasztalásunk nyomán, mint rajtunk megtörtént dolgot hozzáteljük, hogy 3 évvel ezelőtt 5 darab egekig magasztalt „majlandi sorsjegy“-et vettünk, 120 fton, és így egy darab 24 ftra került. — A legutóbbi házánál az egyik kihuzatván, nyertünk 45 frankot, vagyis 18 ftr o. értéket. — Hogy mennyi leend még ebből a kifizetésnél levonva, azt csak új-év után mondhatjuk meg, miután a nyeremény kifizetéséhez akkor lehet reményünk.

A szerk.

Megyénk köréből.

A mult megyei gyűlésen Hajóssy Ottó megyei főjegyző indítványa folytán alakított „szerezházi állandó bizottság“ e hó 24-én délelőtt tartotta meg első ülését. Ez alkalommal elnökül Jancsiovics Pál alispán választott meg, jegyzőül Eördögh Lajos megyei aljegyző. Ezenkívül indítványozó főjegyző ur elnöke alatt egy szűkebb körű bizottság alakított a végből, hogy az állandó bizottság működési szabályzatait dolgozza ki, s pedig olyképen, hogy a munkában a szerezházi czélja s hordereje is befoglaltassék; mert ezen később hírlapilag is közléteendő munkálatait arra is szolgálja, hogy a szerezházi czélja, feladata iránt a közönség tájékozassék. Ezután az állandó bizottság a megye minden egyes községéből még pótlólag s kiegészítésül több tagot választott.

A bizottsági ülés látogatott volt. Jelen voltak a helybelieken kívül — kik legkevésbéen voltak képviselve — Csabáról, Orosházáról, Endrődől, Békésről, Vésztőről, Ladányból stb. De a bizottság egyházi és tanügyi tagjai közül alig egy kettő jelent meg. Az állandó bizottság még a következőket választotta meg tagokul: Dr. Hajnal Istvánt a megyei daláregylet elnökét, dr. Kovács Istvánt, Mojsisovics Lajost, Justh Gyulát, Dobay Jánost, Omaszta Szilárdot, Szeberényi Gusztáv ev. superintendenst, Haan Lajost, Horváth Jánost, Hirschfeld Józsefet, Sárkány Jánost, Györy Vilmost, Garzó Gyulát, Mikó Miklóst, Jeszenszky Károlyt, Petz Gyulát, Kovács Lászlót, dr. Hajnal Albertet, Horváth Sámuel, Bezan g. n. e. lelkészt, Kirileszku Györgyöt, Balaton Jánost, Kéry Kálmánt és Ecsedy Jánost. A legközelebbi ülés az albizottság fentebb érintett munkálatainak elkészülte után fog megtartatni.

— A magyar kir. közmunka és közlekedési ministeriumtól Békésvármegye közönségéhez következő leirat érkezett: „E megye alispánjának f. é. augst 13-ról 2204. sz. a) a gyulai vasúti indóházról, az aranyági szöllőkön keresztül a kulcsutshoz egyenes irányban vezetendő országúthoz igénybe veendő terület kisajátítására kivántató engedély iránt ide tett jelentésére, értesitem a megye közönségét, hogy a kért kisajátítási engedélyt ezennel megadom, de minthogy a felterjesztett iratok közt „az 1868-ik évi LV. t. cz. 23-ik §-ban, előszabott rovatokkal ellátott kisajátítási összeírás nem található: a felterjesztett iratokat — visszavárás mellett oly felhívással küldöm a megye közönségéhez, hogy a kisajátítandó területeiről készíttessen a fennbéli idézett törvény említett §-ban előszabott rovatok szerinti kisajátítási összeírás, azt a tervrajzzal hozassa összhangzásba s az e szerint szerkesztendő kisajátítási összeírás, valamint a tervrajzot 2—2 példányban ide terjessze fel; miután csak ezeknek felterjesztése mellett lehet a kisajátítási tárgyalás törvényszerű megindítását elintézni. A minister helyett Hieronymi Károly s. k. ministeri tanácsos.

Gyula október 24-én 1872.

A mult vasárnap tartott városi rendkívüli képviselői gyűlésben betervezté a képviselő testület jogszakszaktálya munkálatait gróf

Wenckheim Károly urnak a megyei bizottmányához terjesztett és onnan a városhoz áttett elszakadási folyamodványára gerlai és eperjesi birtokaival Gyula városától. — Az érintett folyamodványának szó szerinti szövege a következő:

„Tekintetes megyei bizottmány! A községek rendezéséről szóló 1871 ik évi XVIII-ik t. cz. folytán alakult új viszonyok között, mint a megye több községe határában, kisebb nagyobb birtokrészek tulajdonosa, igyekeztem az illető községekkel a községi terhekre nézve — a kölcsönös méltányosság alapján mindenütt bizonyos évi megszabott átalányban megegyezni. — Ezen jószándéku törekvéssel már Csorváson, Dobozen és Vésztőn czélt is értem — csupán Gyula városát láttam helyén a velem való egyezmény kötetét mogtagadni; talán merő hála érzetből mint oly község, mely boldog emlékezteti elődeim adományából nevezetes földbirtoknak — nem kevesebb mint 20 sessionak, éppen községi és egyházi czelokra szolgáló, lett örökös tulajdonosa. — Nem sikerülvén Gyula városával a megkísérlett egyezkedés — törvény adta jogom és szabadságomnál fogva elhatároztam magamat mindazon birtokaimmal melyekkel eddig vele voltam, tőle most végkép elszakadni; — és pedig gerlai birtokrészemmel, melyel a legelő elkülönözés és tagosítás létrejötte óta ugy sem vagyok vele semmi irányban többé szomszédos, Dobo községhez, mint barázdas szomszéd községhez — Eperjes pusztai birtokrészemmel pedig a szintén határos Ujkigyóshoz csatlakozva. — Elhatároztam pedig a fenforgó viszonyok közt a Gyulától való elszakadásra magamat, mert:

- 1-szor erre nekem a községi törvény világosan megadja az elvitáztatlan jogot.
2-szor mert — ha erre községi törvény nem léteznék is régibb időből, — az évi átalányra nézve Gyula városával kötött szerződés végpontjában egyenesen fentartottam, kikötöttem a később bármikor leendő elválasztás szabadságát.
3-szor mert Gyula városában most már oly hiányos kiáltó ros — és mégis drága a közgazgatás — hogy ennek párját széles e házában hiába keresnők — lévén a községi adó minden egyes forint után — a községi vagy birtok mellett is — nem kevesebb mint 63 ftr. látva, tapasztalva tehát legujabban a ferde irányt, és határtalan önkénykedést, melyet a gyulai községi közgazgatás most károsan követ, és gyakorol — megszünt ben-

nem minden bízalom, mely eddig még valamennyire hozzá kötött. Illy községi aránytalanul, és elviselhetlenül nagy terhet, melyet Gyula városa kormányzó férfiaknak bölcsesége legujabb tapasztalatok szerint csakugy könyveden — a valódi szükségét kellően kisse mutatva szeret ránk octoroláni, hogy ne mondjam erőszakolni, én semmi módon nem lehetek hajlandó elvállalni, annyival is inkább nem, mert én nem is lakom Gyulán, s birtokaim is távol esnek tőle — s amaz enormis kiadásokból az én és birtokaim előnyeinek eszközésére soha semmisen fordítatik, s ehhez képest minden általam fizetendett nagy adó voltaképp rám nézve hiába kiadott haszontalan lenne; sőt mondhatni, hogy még azok is, kik benn a városban laknak, sem nagyon ürülhetnek a Gyula város által most üzött famosus gazdálkodásnak; mert hiszen — sok más elhallgatva — elég itt csak annyit felemlíteni, hogy még a legnagyobb forgalmú közlekedési ponthoz — magához a vasuti indóházhoz sincs olyan út — bár rá ezrek vettek ki, s jó részben haszontalanul pazaroltattak is el — hogy az azon haladó ember csak egy kissé is esős időben — életveszély nélkül kivergődhessék.

Vége: 4-szer mert Gyulavárosa mindeddig polgári erényt — és neméa bravournak látszott kerenni abban — hogy a nagy birtokosokat s bennök a nagy adófizetőket, kik zárt választó képviselő testületéből — s egymaga ez által is alapos okot szolgáltatott arra, hogy a birtokosság benne bízalmat ne helyezhessen. — Ezekben foglaltatik t. megyei bizottmány a Gyulától elválásra — és helyette más két községhez új csatlakozásra vonatkozó indokolásom. — Minthogy pedig a községi törvény 21-ik §-nak végpontja rendeli: hogy illy esetben a megyehatóság-hoz intéztessék kérelem: egész tisztelettel kérem a t. megyei bizottmányt: hogy az általam fentebb elősoroltakat kellő figyelemre méltatva — a Gyula-Eperjesi birtokomat, a vele határos s épen azért nekem mindenképen kényelmes és előnyös érintkezésű Ujkigyós községhez, a gerlai birtokomat pedig a velem szintén szomszédos Dobo községhez melyhez államadófizetési tekintetben gerlai birtokom egy részével már eddig is tartoztam és tartozom, s melyel a községi adó iránt a jövőre nézve már ki is egyeztem, tartozandókat a törvény értelmében határozatilag, s hatóságilag kimondani méltóztassék. — Teljes tisztelettel B-Gyulán Sept.

izzadni kezd a gondolatra, hogy az a krajczár a tied és nem az övé. Egyet gondol — s körmeit krajczárod után nyujtja. Ha ügyetlen vagy — a krajczár elveszett, — ha ügyes vagy: jót huztál a körmire, mire ő azt elkapja és neked hátat fordítva így nevez téged: „számár,“ — ellenkezőleg „jó ember“ a neved. A kapzsi bekap mindent — mihez hozzá fér; igaz, sokszor ki kap, de mégis legtöbbszőr felkap — az ugorka fára. Csak is oda, — mert bár mennyie legyen, soha sem lesz elégedett s ép ezért önmagának ostora, a mi nagyon nevétséges helyzet. Olyan ő mint egy kitömött czethal, mely feneketlen torkát folyvást távra tartja — s üveg szemével mindenre rá bámul. Miután nem tudja egyszerűre elnyelni az egész világot — hát mindig nyitva áll a szája: persze sokszor olyasmi is bele pottyán, a mi nagyon megrontja a gyomrát; hamis emberek csalétket adnak neki — s aztán kénytelen kiadni kamatostól mit bevett. Természetesen pénz az istene; s esápadt istenségnek áldozik ő s oltárára rak hirt, nevet, egészséget, becsületet. Mit neki mind ez! Ó kapkod, lótfut, veszekedik, piszkolódik, álmatlankodik, aggódik, reszket, káromkodik — sőt talán imádkozik is a kilátásban levő falat reményében. — — — Kaczagjunk, kaczagjunk e silány alak felett! Ne irigyelje senki még szerencsését sem, hisz ő nem tudja, hogy szerencsés, — sőt minél többje van, annál boldogtalanabb — mert kívánsága hatványban nő. Csak már elnyelne egy ilyen ember az egész földet, — aztán bizonyosan maga magát nyelné el!

— Na lám! — Aztán meg azt kell megnézni, ha mulat! Hűj! a cigányoknak a multkor 500 forintot adott. — De még a háza belül! 10,000 ftr csak a butor ára, hát még a sok ezüst, arany, gyémánt. Kérem, ő ur. — Igazán ur! — Igaz, van neki egy kis adóssága, tetszik tudni az már ugyszokott lenni, valami 50,000 ftr, de mi az neki?! Neki!! Neki!!! a ki csak egyet kiált s rohannak a Schmilék a pénzekkel és vechslikkel hozzá. — Hanem, köztünk legyen mondvá — beszéljük hogy az az ő vagyona olyan — az az — tetszik tudni — olyan furcsa — — — izé — — — Ugyan, hát miköze valakinek ahoz, hogy az ő vagyona honnan jött. Ő ur. A konyhája, a pinczéje kitünő. Mi csak együtt, igyunk nála. A kétkezőkön és gyanakodókön pedig kaczagjunk. Hahaha! Két hónappal később Bikkfi urat, a hajdani rablót felakasztották. A nála és vele mulatók egyet nyeltek, egyet néztek és egyet kaczagtak. Milyen furcsa volt, mikor Bikkfi a bikkfán torzképeket vágott. Ha ha ha! Arra, hogy vele dözsöltek nem emlékezének.

— — — Égszin szemei, selyem finom szöke fürtei, halvány piros arca, karcsu termete van Bertának. Szende angyal, szemérmes kis leány, drága lény, kedves ibolya. Oly szeliden néz ábrándos szemével, oly édesen beszél búbjós hangjával. Keze remeg kezében — s ha beszélsz vele, az arczára felvonnuló pir csak még ellenáthatlanabbá teszi őt. — — — De ah! kárba vész ellene minden ostrom. Hiába bírgsz neki eget és földet; — lehetsz Adonis, bírhatasz Dáriusi kincseket, legyen fejedben bár a Sibyllák mind a kilencz könyve, birj ötven rend- és kétszáz érdemjellel — — vagy légy bárki, bármi, tégy bármit, — ő csak lesüti hosszú selyem piláit s azt susogja reszketeg oelhárfa hangon: „nem, nem!“ — — Hisz neki van „szív királya.“ Derék, szép fiatal ember, kinek semmies sincs — csak szerelme. Ah, irigylődő szegény fiatal ember! Boldog halandó te, — ki ha Bertához közeltesz — tán nem is tudod, hogy ő nem nő, de angyal! Ah mily irigylésre méltó vagy, midőn Bertával beszélsz s ő oly édesen zengi az „igent!“ — — — Sötét este van. A szerelmes fiatal ember az utcákon kódorogva hűti izzó kebelét. Nem is lép, hanem fut. Légyvárak tündérkertek emelkednek képzetében, melyekben ő van csak és Berta — és ők oly boldogok, oly — — — hah, mi volt ez, mi volt?! — — A szerelmes fiatal ember ájul tan rogy a kövezetre, mert sebes futtában bele ütődött egy vén uri emberbe, — a ki elég illetlenül — noha setét volt — Bertával csokolódzott egy kapu előtt. Mikor a fiatal ember, felébredt, a tündér vár helyett pocsolnyában találta magát. — Persze, jót nevetett ezen a kis bolondságon.

— — — Zummogva bűg, dörgöve zakatol a cséplő gép. Nem pihen, nem fárad. Dolgozik erősen és gyorsan, biztosan és szépen. Szive a katlan, vére tűz; idegei a szijak, csontjai vasból vannak. Eledele fa és víz — s az erő, mit ezekből létrehoz: a gőz; ez neki fekszik a ramácsnak, a ramács meglöki a nagy kereket, ez megindítja a szijakat, — a szijak megperditik a hengereket, ezek bekapják a buza kévüket és morzsolják ki belőle a magot, — az ember pedig zsákba rakja a tiszta buzát, hátára veszi — és aztán eladja. — — — Zug, bűg, zakatol a gép — és ontja a tiszta buzát. Az ember csak rakja zseb-

Pesten.

Némi aggodalmi nehézség telerőlt az előző, a vid levél keret eseményeit. Fő napi sajtó kétszoros mosnát az utolsó a tárgy-va gyökeredzik s a ja a francia, cun a son got a levelező Mo vatáruinak ré olvasó siet őt gyeg kezelése ról akar tudni Pest első központi részton emelkedő Duna, a tulpa képet tüntetn den utcábar tek folynak, a közel jövőben magyar A remény elhalványította, hogy dogitani a n fogja a külf zet szive les becsmpészte tének szomo fertözete. A sajtó n elleni harczo

23-án 1872. Gr. Wenckheim Károly cs. k. kamarás.

A jogi szakosztály mellőzve az eléggé sértő iratra minden élesebb megjegyzést kételyét fejezi ki, hogy ez irat a nemes gróf ur határozott bejegyzésével szerkesztve tételt volna át a megye bizottmányához, annál is inkább mert az aláírás nem a mlt. gróf uré, sem pedig ahoz töle meghatalmazás csatolva nincs. — Az elváltást lehetetlennek tartja, s a törvényre hivatkozik, melynek engedelmeskedni ép úgy kötelessége a nemes grófnak, mint Gyula városának; nem válhat el, mert Gerla és Eperjes puszták mindenkor Gyula városához tartoztak, önálló község pedig nem lehet, mert e pusztákon eddig csak a nemes gróf urnak cselédei, de nem önálló független lakosok vannak, kik községet képezni jogosítvák. — A szakosztály elismeri a szerződést, mely a tagosítás alkalmával kötött, és melyben mlt. gróf ur az elváltatás szabadságát fentartja magának, de akkor községi törvény nem volt még, mely ez ügyet szabályozta légyen. — Az egyességre nézve azt mondja, hogy arra még semmi féle határozott ajánlat nem tételt. — Hogy Gyulán nagy a községi adó, azt nem csak a nemes gróf ur tudja, de Gyula városának minden polgára évek óta különösen érzi is, mert ezek nem általányt, de évről évre fokozott szükségletet fizettek, s bár e fokozott fizetésnek nem valami nagyon örültek, koránt sem juttott senkinek eszébe a város közigazgatását gyanus kezeléssel vádolni, mert a város kiadásait egy párttekinet nélküli képviselőt el-előzri, a megyei hatóság pedig felülvizsgálja; ez alkalomból azonban különösen örül annak, hogy a küszöbön álló rendezésnél a nagyrabecsült gróf urat szerencséje leend mint első virilisét a város ügye intézőinek sorában üdvözölni, megleven arról győződve, hogy a közügyek iránti érdeklődése, bölcs belátása és tapintatos modora által városunk egy szellemi, mint anyagi haladásának nagy mérvben tényezője is leend.

Gyula városának polgárai átlátják azt, hogy sok teendő vár a jövőben azokra, kiket ügyeinek élére állít, és ép ez okból terjeszté a magas kormányhoz a rendezés iránti kérelmet, és ennek életbe léptetését óhajtva is várja. Legyen meggyőződve a nemes gróf ur, hogy a városunk fentartására követelt nagy adó bennünket — kik ezt munkánk és szorgalmunk árán fedezzük — nem igen vigasztal, igyekszünk módot találni arra, hogy ezt egészen megszüntessük, és hogy ezt el is érjük, arra a jövőben vetett rendithetetlen bizalom biztos kezesség nekünk.

Pesten, 1872. október 24.

— Saját levelezőnkől. —

Némi aggodalommal veszem észre, mennyi nehézség torlódik össze egy fővárosi levelező előtt, a ki kényyszerítve van egy rövid levél keretébe összevonni napok, hetek eseményeit. Fő baj az, hogy sorairól — a napi sajtó kétségbeesett részletessége által lemosatnak az ujszerűség vonzó színei, — másik a tárgy-választás kényes természetében gyökeredzik s el sem hárítható, mert azt mondja a francia, (ha ugyan így mondja) — ha a son gout. Megtörténhetik, hogy midőn a levelező Monasterly és Kuzmik fényes divatruinainak részletezésére hevült, a jó szívű olvasó siet őt ajánlani az ördög et Comp. kegyes kezelésé alá. — Miért? — A lóverseny-ről akar tudni valamit!

Pest első hatása egy idegenre — annak központi részeiben — kielégítő. A Duna parton emelkedő pompás palotásor, a hullámzó Duna, a tulparton magasló hegyek stb. kedves képet tüntetnek elő s miután csaknem minden utcában nagyszerű építkezési műveletek folynak, akarom hinni, hogy Pestre — a közel jövőben — méltán lesz büszke minden magyar.

A reményt azonban élénken igyekezik elhalványítani az aggodalom, mely azt sutogja, hogy nem fogja már Pest akkor boldogítani a magyart, midőn fényt csudálni fogja a külföldi is, — nem a magyar nemzet szive lesz az akkor, de egy külföldről becsempészett idegen gyarmat, lassú enyészetének szomorú symptomája, a germanisatio fertőzete.

A sajtó megkezdte egyszer a németesedést elleni harcát.

Mitt tett?

Követelte a — pinzerektől, hogy sziveskedjenek tudni magyarul. És aztán elhallgatott.

Ha valaki nagyon fellelkesült a központi városrész szépsége felett, sétáljon végig például a Statio utczán, s annak elhanyagolt házai kissé le fogják őt hűteni.

Ennek közepe táján (80 sz.) van egy földszinti sárga sarokház, mely némileg kiemelkedni látszik egyszerű szépsége által a házcsoporthól.

Itt él, itt dolgozik Jókai Mór.

Ha a muzulmán dervis képes idegen országba zárandokolni, és daczolni az utanyarú fáradalmaival, hogy reá boruljon a szent sirra, — nem lehet, nem szabad különönséget tartani, hogy az indokolható vonzalom oda vitt e csendes küszöböz, hogy lelkesüljék.

Irodalmi ódon ujdonságként Toldy István, „Uj emberek“ című vigjátékát említhetem fel, melyben azok az „uj emberek“ — a pesti lapok összevágó véleménye szerint kissé már — régiek. Kétszer adatot elő.

Az első előadás utáni napon lélektani tanulmányba akartam ereszkedni, midőn láttam, hogy Toldy István a „vadászúrti“ fekete kávé mellett olvassa a lapok műtészeti rovatát, azonban — hatást nem vettem észre arczán.

Záradékol közölhetem e lapok olvasóival, hogy az új szivarnem (Regalita) még annyira nedves, hogy az „Üstökös“ szerint, ha nem csurog, — csuppen — s egyszersmind felemlitem ezt is, hogy — hallomás szerint a virginia cigarették készítésének eszméje megynék egy tekintélyes birtokosától eredt.

Levelezés.

Mező-Berény október hó 1872.

A m.-berényi első országos vásár folyó hó 5. 6. 7-ik napjain megtartott.

Daczára a kissé késői közlirre tételnek, ezen vásár meglepően ütött ki, a mennyiben az, oly népes volt, hogy méltán viselte a „Sokadalom“ nevet.

Tömérdek népet hozott össze leginkább az ujságvágy a környékből, jelesül K.-Tarsáról, Békésről, Dobozról, vagyis inkább a doboz-megyeri tanyákról, s a pusztákról; helyből pedig csaknem minden háznak kiccsinyje nagyja, élvezte a gyönyörű meleg őszi napokon való kellemetes kisértés és szórakozás örömet, megtekintvén az ujsáart.

A helyiség, éppen a vasút előtti szép térségben rendezett belső, s azzal folytatólag a község mellett levő szalmalmok közötti tágas téren átnyúló barom vásár állásra, — emelkedett helyi voltánál fogva igen alkalmas.

Számos iparosok jelentek meg Gyuláról, Békésről, Csabáról, Szarvasról és helyből külföldre árti cikkeikkel, s néhány rőfös, s több nemű apró kereskedő, kiknek mint mondatik, kissé nagyobb mérvben megelégedéstik volt a vásárral.

A barom vásárban is jelentékeny számú szarvas marha, ló, sertés, s juh volt kiállítva; de a pénz szűke az adás-vételnél nagyon érezhető volt, úgy a gabona piacon is.

Az első vásár tisztességére, s emlékeztetére volt kiállítva, egy tornászati szakmába vágó felkúszásra kisikált gömbölyű fenyőszál, melyről gyors — s ügyes felkúszás után — Kiss János iparos-tanuló, győzelem tudatával szórta le a fenyő szál csúcsára jutalom díjjel felrakott ruha, pénz, s más nemű darabokat, mint kiérdemelt sajtóit.

Az áldomás-ivás kellekei sem hiányoztak, mert egy, álványra emelt nagy hordóból bőségesen csorgott alá a jó karcos; míg több egyesegek által adományozott ser, és bor italok sátor alatti kiosztogatása bizonyosan élvezetesen hathatott a hosszú sorban elnyúló egy nevezett „laci konyhák“ lakmározókra.

Az első tapasztalat, és ezen vásárnak a vasut mentében kedvező helyisége után itélve biztosan lehet reményleni, hogy az, minden tekintetben szép jövőre nyújt kilátást.

Hazai ügyek.

— H.-M.-Vásárhelyen Németh Albert másodszeri szavazásra választott 604 szavazattal Kovács Ferencz jobboldali ellen or-

szágyulási képviselőnek; Teleszky István középi az első szavazásnál 350 szavazatot nyert.

— A horvát országgyűlés, zagrabi tudósítások szerint csak a regnicolaris küldöttség működésének befejezése után fog összeülni.

— A horvát ügyben kiküldött regnicolaris bizottságok 21-én déli 12 órakor ülést tartottak. A kölesönös üdvözlés után Mazurancs indítványára a közös ülések elnökevé Majláth Antal gr.; a horvát bizottság jegyzőjévé Zsivkovics, a magyar bizottság jegyzőjévé Szel Kálmán választott. A tanácskozások magánértekezletekben fognak folytattni, s a magyar országos bizottság a horvát bizottság részéről várja azon pontozatokat, melyekre nézve a tárgyalás ki fog terjesztetni.

— Jegyzéke a gyulai kir. törvényszék-nél 1872. október 28-án s következő napjain előadandó pereknek.

Előadó: Nyikora tőrő.

2530—872. P. Fekete Lajos felperesnek Szabó Sára alperes elleni végelvási pere.

2531—872. Szilágyi István felperesnek, Enyedi Julianna alperes elleni végelvási pere.

29751—872. Kojnok Flórának Unyatoszki Mátyás alperes elleni holtlak nyilvánítási ügye.

Előadó: Huszka tőrő.

3322—872. Ör. Argyelán János és társai felpereseknek Erdey Sándor és társai alperesek elleni pere.

3411—872. Pljesovszky György felperesnek Tadanay Judit alperes elleni házassági kötelék felbontása iránti pere.

4496—872. Vásárhelyi Pál felperesnek Tóth Julianna alperes elleni pere.

Ujdonságok.

— A békésmegyei helv. hitvallásu egyházmegye, folyó hó 16-ik s több napjain tartotta meg őszi közgyűlését Mező-Berényben, Hajnal Abel esperes mint egyházi, — s miután segéd-gondnok s világi elnök nagyméltóságú Lónyay Menyhért ur ez uttali le nem jöhetését távirat utján tudatta volna, Bonyhai Bénéjamin legidősebb tanácsbíró s helyettes világi elnök urak ikerelekedte alatt. — A gyönyörű őszi napok kedvezők lévén az utazásra, szép számmal jelentek meg — úgy az egyházi — mint világi részről a tanácsbírák, az egyes egyházak lelkeszei, s több megbízott képviselői — még távolabb vidékről is; s mondhatni, hogy ezen a protestáns hitfelekezetek részéről legkiterjedtebb egyházmegyéből beérkezett, — az egyházakat érdeklő számos fontos ügyek, — melyeknek során a r. katolikus hitről a reformált egyház kebelébe áttért kanagotai 68 családnak, az áttéréssel kapcsolatos szervezkedési ügyei is napi rendre hozattak, — az iskolai népnevelés nagy horderejű mozzanataira vonatkozó intézkedések, s több más különönmű, — részint a közigazgatás — részint a consistorium köréhez tartozó tárgyak fölött, a közgyűlés méltóságához illő liggadt komolysággal folyt le a tanácskozás.

— Szent-András községnek az 50-es években több éven át volt községi bírája Szalay István f. hó 13-án tartá meg a rom. kath. templomban szép számmal összegyűlt hívek jelenlétében házasságának 52 éves jubileumát; helybeli plebános ft. Zay János ur tartá szokott ékes szónoklatával a talpraesett alkalmi beszédet.

— Öcsödön Vitályos Márton megyénk köztisztviselőben álló polgárának leányát Irma t november 11-én vezeti oltárhoz Ónódi Szabó Lajos. — Tartós boldogságot óhajtunk e frigynek.

— Nemhivatalos tekintély, Csabán az egyik jegyzői lak előtt napokig terjeszté egy rothadásnak induló káposzta halmaz nem kellemes illatát. — A mult esték egyikén egy arra sétáló urnak szinte megüté szagérzékét, egész tekintéllyel oda fordult az őrhöz, mondván: „Ha ez a káposzta reggelre még itt lesz, harmincz forintig megfogom büntetni.“ — „Jól van tekintetes uram! megmondom a gazdának.“ — És a káposzta halmaz reggelre csakugyan eltűnt.

— A mult napok egyikén Csabán a gyulai vonatra sok negyedik osztályu utas

szállván egy tisztességesebb öltözké egyén kéri a conduktort, venné figyelembe, hogy a kocsi má sokan vannak, nyitna tehát fel egy másik kocsi. — A lerchenfeldi új magyar polgár szokott ékes dialektusával persze, hogy német nyelven válaszolt: „Szé vszensz ten net, tasz fir ti firme Klazs ka Protektion isz,“ — mi magyarul annyit tesz, hogy „szegény ember ne számítson a vasuton sem pártfogásra.“

— Győrött Czéh Sándornál megjelent és szerkesztőségünkhez beküldött: „A női emancipatio“ társadalmi, politikai, történelmi, statisztikai, paedagogiai és nemzetgazdasági érvekkel támogatja Szerényi Endre; ára 20 krajczár. — A mű tiszta jövedelmének egy harmada a győri jótékony nöegyvet javára leend adva. — Ugyszinte megjelent az „Apoló“ zenefolyóirat 20. száma. Tartalma „Romance“ Vég Jánostól, „Les Perles“ kerin-gő Büky Györgytől, és két eredeti népdal Ábrányi Kornéltól „Hej! ha nekem száz forintom volna“ és „Az én rózsám fehér háza ablakára madár szálla,“ mint mutatvány szerzőnek egy nagyobb népdal gyűjteményéből, mely rövid időn megjelenend. — E változatos tartalmu zenefolyóirat ára egész évre 5 frt.

— Az erdők kivágása ellen Szilágy József kereskedelmi miniszter következő körrendeletet bocsátott ki: Sajnos panasz, ugy saját szemlélet utján nyert tapasztalatom folytán sajnósan kellett meggyőződnöm arról, hogy hazánkban az erdők, egy a magánosok, mint különösen községek erdősegei és az okszerű erdőkezelés mellőzésével, részint aránytalanul nagy mérvben vágatnak és irtatnak, részint a minden óvintézkedés nélkül rendetlen és szabályellenes legeltetés által tökéletes elpusztulásnak néznek eléje, és ez történik annak daczára, hogy hazai törvényeink, névszerint az 1807-ik évi 21. t.-czikk, s az 1840. 9-ik t.-cz. kellően figyelemben tartva, s alkalmazva eléggé alkalmas lennének arra, hogy az erdősegek által képviselt tekintélyes tökevegyon, józan használat mellett csonkittatlanul megtartathassék az utókor számára. Azon, állássalommal egybekötött kötelelősegnél fogva, mely gondjaimat ez irányban is kiterjeszteni köteles, hivatva érzem magamat ismételve figyelmeztetni az ország összes hatóságait, hogy addig is, mig az általam az országgyűlés elé közelebb benyújtandó törvényjavaslat törvényerőre emeltetnék és életbe lépne, a már hivatolt 1790|1-dik évi 57. t.-cz. értelmében a területén található erdők kezelésére felügyelni s azokat a pusztítástól az 1807-ik évi 21. t.-czikknek esetéről esetre leendő szigorú alkalmazása által megvédeni szoros kötelelősegeinek ismerje.

— Csalhatlan időjós. Az időjárás leg-egyszerűbb mutatójával Hermann L. egy württembergi lapban a pióczt ajánlja, mely egy font vizet tartalmazó üvegben tartandó. Neki mindig volt ilyen pióczája az ablak közt, s ő azt állíthatja, hogy ez mindig csalhatlanul megjósolta az időt. Az üveget három negyed résznyire meg kell tölteni vízzel; a vizet nyáron minden 8, télen minden 14 napban kell változtatni. Az üveg nyílása durva vászondarabbal kötendő be. Ha a piócza reggel mozdulatlanul, összetekergőzve fekszik az üveg fenekén, akkor — nyáron ugy, mint télen — tartós, szép, derült idő következik be. Ha eső vagy hó lesz, akkor a piócza az üveg nyakába mászik fel s ott marad, míg az idő ismét ki nem tisztul. Ha szél lesz, akkor az állat gyorsan uszkal a vízben ideoda, s csak akkor nyugszik meg, ha a szél csakugyan beállt. Erős zivatar be-következte előtt néhány nappal a piócza mindig kimászik a vízből, nagyon nyugtalan és görcsösen szokott hánykolódni.

— Amerikában a papírból készült tejescsészék mindinkább divatba jönnek; ezek nagyon könnyűk, minden baj nélkül tisztán tarthatók, soha sem törnek el, s azt mondják, hogy a ki ezeket egyszer használta, nem örömet cseréli fel megint másnemű csészékkel.

Alóliirt parancsnokság által ezennel közhírré tétetik, hogy folyó hó 31-én reggeli 9 órakor Gyula város házánál 24 darab kincstári ló nyilvános árverés utján el fog adatni; e lovak a lo-vaglásra elnehezdedtek ugyan, de kocsi-ba tökéletesen alkalmasak.

Kelt Gyulán okt. 26. 1872.

A 6-ik lovas század parancsnoksága.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Uj folyam.

ARADON
a főtéren
a „fehér kereszthez.”

WADOWSKY & ILLMANN

ARADON
a főtéren
a „fehér kereszthez.”

vászon-, fehérenemű-, divat- és selyemárúk árjegyzéke az őszi és téli időnyre.

Rumburgi vászon, 54 rőfös vég, per 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 45, 48, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80 frt.
Ágylepedő-vászon varrás nélkül, 19 rőfös vég, a 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 35, 38, 40 frt.
Creas-vászon, 5/4 38 rőfös per 17, 17.50, 18, 18.50, 19, 19.50, 20, 20.50, 21, 22, 23, 24, 25, 26 frt.
Creas-vászon, 4/4 38 rőfös a 14, 14.50, 15, 15.50, 16, 16.50, 17, 17.50, 18, 18.50, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 frt.
Bőr-vászon, 5/4 30 rőfös a 14, 14.50, 15, 15.50, 16, 16.50, 17, 17.50, 18, 18.50, 19, 19.50, 20, 21, 22, 23, 24, 25 frt.
Bőr-vászon, 4/4 30 rőfös a 12, 12.50, 13, 13.50, 14, 14.50, 15, 15.50, 16, 16.50, 17, 17.50, 18, 18.50, 19, 20, 21, 22, 23, 26 frt.
Czérna házi-vászon, 5/4 20 rőfös a 11, 11.50, 12, 12.50, 13, 13.50, 14, 15 frt.
Czérna házi-vászon, 4/4 30 rőfös a 8, 8.50, 9, 9.50, 10, 10.50, 11, 11.50, 12, 12.50, 13 frt.
Csinvar (Gradl), 6/4 színes, rőfe 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95 kr., 1 frt, 1.10 kr.
Canavas színes, 30-35 rőfös a 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 frt.
Nanking, sárga-fehér-vörös, rőfe 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 kr.
Barchet, fehér és színes, jól mosható, rőfe 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 80 kr.
Chiffon és Callico, gyári raktár: 30 rőfös, vége 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 9, 10, 11, 15 frt.

Czérna-abrosz, 8/4, 10/4, 12/4, 14/4, 16/4 a 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 7 frt.
Czérna-asztalkendők, 1 tucat a 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 8, 9, 10 frt.
Czérna-törülközők, tucatja 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9, 9.50, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frt.
Kávé-abroszok, minden szí- és nagyságban, 1 db. frt 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.40, 2.80, 3, 3.20, 3.50, 4, 5 frt.
Csemege asztalkendők fehér és színesek, 6 db. 1.20, 1.50, 2, 2.50 kr.
LEGJOBB ZSEBKENDŐK, fehér és színesek, per tezt 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt, 5.50, 6, 6.50, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frt.
Csipke-függöny egy ablakra frt 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20.
Moull-függöny, szép virágos mintákkal; 4/4, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4 rőfe 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 80 kr.
Moull-Battist-Clair-Crepe-lisse, 12 rőfös vég frt 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
Híres külföldi fűzők (mieder), a 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 6.50 kr.
Gyermek-fehéreneműek, u. m. hoszaparna, paplan, ködmén, fej- és előkötők igen olcsó áron.
Keresztelői párnák, minden színezetben, selyemből, fej- és ködmennel a 16, 18, 20 frt.

Férfi ing fehér és színes, a 1, 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.20, 2.50, 3, 3.50 kr.
Oxford-ing, meghűtés ellen 2 gallérral a 3, 3.25, 3.50 kr.
Alsó-nadrág, db. 1.30, 1.60, 1.80, 2 frt, 2.50, 2.80 kr.
Gallérok, legkülönfélébb formákban, tezt. 2.40, 2.80, 3 frt, 3.20 kr.
Kézvelők, tezt. 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50 kr.

Női fehéreneműek.

Női ingek, Chiffon és vászonzól igen szépen varrva, dbja 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50 kr.
Női corsetek, Callico és barchettból, dbja 1.30, 1.50, 1.80, 2, 2.40, 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50 kr., 5 frt.
Chiffon-szoknyák, drbja 2.40, 2.80, 3, 3.20, 3.50, 4, 4.50, 5, 7 frt.
Női nadrág, Barchett-, Chiffon- és Percailból, dbja 1.30, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt, 3.50 kr.
Mindentféle női nyakkendők, legujabb alakban, dbja 10, 15, 20, 25, 30, 50, 80 kr., 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
Harisnyák, minden létező színekben, nők, férfiak és gyermekek számára, párja 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 kr., 1 frt, 1.10, 1.20, 1.40, 1.60 kr.
Keztyűk, nők, férfiak és gyermekek számára, párja 50, 60, 80 kr., 1 frt, 1.10, 1.60 kr.
Cosmanosi jó mosható Percaillok házi ruhákra, egy ruhára való 2.50, 3, 3.50 kr.

Franzia Creton-kelmék nagyszerű választékban, egy ruha 3.80, 4, 4.20, 4.50 kr., 5 frt.
Csoda-szőrnyelők hamuszínekben, 12 rőfös ruha 3.60, 4.20 kr.
Lustre Mohair-Alpaca szörkélme minden kiadásban, 12 rőfös ruha 6, 6.60, 7.20, 7.80, 8.40 kr.
Rips-Serge-Pourlain gyönyörű új színekben 12 rőfös ruha 9, 9.60, 10.20, 10.80, 11.40, 12, 13.20, 14.40 kr.
Flanell ruhák utolsó divat szerint, 7/4 széles, rőfe 1.20, 1.50, 1.70, 1.80 kr.
Posztó-ruhakelme kitűnő minőség és színekben 8/4, 7 rőfös ruha 17.50, 19.20, 21 frt.
Fekete vagy színes Cashmir-Alapin, 4/4 a 45, 50, 55, 60 kr. 6/4 a frt 1.20, 1.40, 1.60, 2, 2.80.
Őszi és téli kendők minden nagyságban, dbja 25, 30, 40, 50, 60, 80 kr., 1 frt, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 24 frt.
Terítők; Rips, Goublain és posztóból, dbja 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 30 frt.

Gyász-czikkok.

Szemfedelek, párnák, csuklyák, selyem, atlasz és shirtingből összeállítva, frt 5-120-ig.

Selyemszövetek fekete és minden más divatos színezetben; fekete tafota 1 frt 30 kr.-tól feljebb áron. — Szőnyegek (GYÁRI RAKTÁR) fu- 4-10

91) Minden e szakba vágó, de itt meg nem nevezett cikket szintén ajánlunk a legjutányosabb ár mellett. Uj minta-gyűjteményünket kívánatra bérmentve legszivesebben megküldjük, és a rendelvényeket pontosan megelégedésre eszközöljük.

Eladó ménló.

Egy 6 éves, szürke, 15 markos mezőhegyesi származású

ARABS

atyja eredeti beduin-arab Hamdanie-serail, anyja Syglavi, teljesen hibátlan, nyereg alatt használható, hágtatásra kitűnő.

Eredete okmányilag is igazoltatik. — Értekezhetni Orosházán

91) Foltényi Imrénél.

Nárcisz János gyógyszerésznél Mezőberényben eladó:

Egy új divatu egészen jó hintó.
Egy vastengelyű bőrfedelű féderes kocsis, festett. 92)
Egy úri-szán, festett.
Többféle hordók és gazdasági eszközök, két ökrös szekér stb.

Boros István

földbirtokos úrnak az anti határban levő 175 hold földje hasznos bérbe adó.

A bérelni szándékozók jelentsék magukat a Gyulán lakó tulajdonosnál a megyei kórházzal szemben. 93) 3-3

Silberstein testvérek

Gyulán, főtéren, a városháza mellett ajánlják jól berendezett raktárjukban a legujabb minőségű dísz-, norinbergi- és játék-szereket,

mindentféle d-hányzó- és írószközöket, illatszereket, angol és steyer evőszközöket; réz, pakfong, alpaca és chinaezistneműeket; albumokat, tájékpipákat, szivarszipkákat, gyöngy-, ékszer- és csecebecsereket; a legujabb alaku mellű- és függőket. — Valódi potendorf köté- és szövőpamutot; varrószemet, czérnát; nagy választékban legujabb pamut, selyem és bársony díszeket hozzájuk illő gombokkal; pamut, selyem és bársony szalagokat; himnuszokat, elkezdett kézimunkákat berliner-, selyem- és gyöngyből. — Finom Moll, Tarlatan, Lyon, Mouslin, Organtia és egyéb belésnek valók; fehér és színes Crinolínokat és felsőszközöket, — mindenféle csipkéket, Blond-, Tullanglais-, Crepp- és egyéb fehérruhákat.

FÜSZER, ANYAG ÉS FESTÉKÁRÚK,

Mindenkor kaphatók a legujabb virágok, koszorúk, chignonok, hajfonatok, amerikai miederek, hölgy-, férfi- és gyermekecipők az első magyar cipőgyárból.

czérna, selyem és tük varrógépekhez,

nap- és esernyők, nagy raktár mindenféle színes és fehér férfi- ingek, gallérok, kézelők és nyakkendők, a legujabb divatu és készítményű női fehéreneműk; 8*

minden a legjutányosabb szabott áron.

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfirerőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos-sebész tudor, szülész és szemész

Rendel naponként délelőtt 11-től 1 óráig, és délután 3-tól 5-ig. Lakik Pesten, Lipótváros, Nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. szám.

Díjjal ellátott levelekre válasz azonnal adatik, kívánatra külön órákban is rendelkeznek. 94) 2-16

Eladó széna

Nagy-Pél községe jegyzőjénél Aradmegyében nagyobb mennyiségben jó gyp-széna minden órában eladó. 90) 3-3

KÁLMÁN ZSIGMOND

Gyulán, a főteczán, férfi-ruha üzletében nagy raktárt tart valódi amerikai varrógépekből.

Az eladás részletfizetésre előnyös feltételek mellett 5 évi jótállás és díjmentes oktatás. 96) 1-6

5332.
1872.

Árverési hirdetmény.

Alulírt telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a Laczkó Demeter, ugy is, mint néhai neje Magda Persida hagyatéki tömegének képviselője s alperes tulajdonát képező, a gyulai 911. sz. telekkönyvben felvett 1523-24 hr. sz. ház s beltelek Czingulsky József, mint a gyulai gyámsági pénztár képviselője s felperes javára nyilvános árverésen eladatulni rendeltetvén, ennek eszközésére határnapokul 1872. november 15. napja d. e. 9 órája; — s ha ez alkalommal becsáron felül el nem adathatnék, 1872. december 16-ik napja d. e. 9 órája, a kebelbeli tkvi irodába kitétik, mely utóbbi határnapon az érintett ingatlan becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a becsár, vagyis 300 frt o. é. Bánatpénz a becsár 10%-ja, a többi feltételek a tkvi irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Továbbá felszólítatnak mindazon jelzőlogos hitelezők, kik nem e tkvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviselőségük végett a prtartás 433. §-ának e) pontja értelmében ezen hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét, lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni. — Végre felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak irant tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket jelen hirdetmény hírlapi közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, ellenesetben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölőlegére fognak utasíttatni.

Kir. e. f. tvszék tkvi osztálya. B-Gyulán 1872. octoberhó 5-én.

Jancsovics Emil. jegyző.

95) 1-3.

Szerkesztőségi irodában Dobay János könyvnyomdájában, saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvárus üzlete, főtér, Prág-ház.

Megyénk művel

Tudományos írások, kiváló figyelműek gyűjtésére. Annyi előszeretettel nyok ez ágát, min csak a nemzeti műhelye ma már a kes régiségeinek, kintünk a hazában dék igyekszik alapítani, rendezni ber, ha a fővárost laszthatlan dolgán muzeumot meglát nyadik magyar er a fővárosba felru nyokban való hal a teltetők kivált terjeszteni kell, mi Ez indoka a vid nek, a muzeumok je minél több em lemét, szokásait, le zekből történeti gosító magyarázat Békésmegye kö is szép példáját tetének, mit anya zonyított, s most lom, hogy állítá ufolag is bizonyít tőrekvésének.

Haan Antal ur ba utazand, s megtelepedni, na áldozattal gyűjtöt

TÁJ

Theschedik Sám evang. pap. Ötven esztendősi irva 1817. deczem

Hátrahagyott némi Zsilin

E közben egy ig adta elő magát. Az tio Educationis-t is keresztül kellett mindjárt uralkodás kért az evangéliku vajon hajlandók-e ratio educationis-t ben tartása mellet nézve oly igen én hivattam fel az lö b. Prónay Gábo nyított nekem a l isk. bizottmányi ta nm. Skerletz N. e. b. Prónay Gábor Felbiggerrel dolgoz tem a magyar ta képezi gondjainan pig is.

A rám bizott gátása alkalmá borzasztó slendri győzöttem, hogy a legvilágosabb sú leend. Azért hogy az én eszm